

ความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากร
สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง
THE JOB SATISFACTION OF THE EMPLOYEES OF
OFFICE OF THE PERMANENT SECRETARY,
MINISTRY OF FINANCE

เสาวลักษณ์ เหลืองอร่าม
สาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Saowalak Laungaram

E-mail : 6214060083@rumail.ru.ac.th

Faculty of Business Administration Program in Management

Ramkhamhaeng University

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง 2) เพื่อศึกษาปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ได้แก่ ด้านการทำงาน ด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง เป็นการศึกษาแบบไม่ทดลอง (Non-Experimental Design) กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ บุคลากรในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง มีขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 223 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha) ปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงานโดยรวมเท่ากับ 0.937 เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติการทดสอบแบบ t-test สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD และสถิติการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีช่วงอายุ 31-40 ปี มีสถานภาพโสด อยู่ในระดับการศึกษาปริญญาตรี ตำแหน่งงานเป็นข้าราชการ มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท และมีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 1-5 ปี ซึ่งบุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง มีความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ด้านสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านส่วนตัว ด้านการทำงาน และด้านเศรษฐกิจตามลำดับ และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า บุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ พบว่า ปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง

คำสำคัญ : ความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการ, ความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน

ABSTRACT

The objectives of this study were to 1) to study personal factors including gender, age, the marital status, educational background, operating position, average monthly income and the years of work experience that affected to job satisfaction of the employees of Office of the Permanent Secretary, Ministry of Finance and 2) to study work-life balance factors in terms of the working, the timing, the social and the financial that affecting to job satisfaction of the employees of Office of the Permanent Secretary, Ministry of Finance.

The sample group was 223 people of the employees of Office of the Permanent Secretary, Ministry of Finance. The questionnaire was used to be a tool for collecting the data job factor with the total Cronbach's Alpha 0.937. The data collected were analyzed by using the frequency, percentage, mean and standard deviation. The hypotheses were tested by Independent Sample (t-test), One-way ANOVA (F-test), in case of its had statistical significant different testing a pair of variables by LSD was used to test hypothesis for each pair in order to see which pair are different and Multiple Regression Analysis.

The results of study showed that the most of the respondents are female, age between 31-40 years old, with single status had a bachelor's degree, operating position as a civil servant, average monthly income had less than or equal to 15,000 baht and the years of work experience of 1-5 years. The overall level of the job satisfaction of the employees of Office of the Permanent Secretary, Ministry of Finance was at the highest level. And when considering each aspect, ranging in order from the highest average to the lowest, it was found that Work-life balance in terms of social received the highest average, next on down were the timing, the working and the financial, respectively. In terms of the results of the hypothetical testing, the respondents who were from different gender, age, the marital status, educational background, operating position, average monthly income and the years of work experience were different in the job satisfaction of the employees of Office of the Permanent Secretary, Ministry of Finance and work-life balance factors in terms of the working, the timing, the social and

the financial that affecting to the job satisfaction of the employees of Office of the Permanent Secretary, Ministry of Finance.

Keyword : The Job Satisfaction of the Employees, Work-Life Balance

บทนำ

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการภารกิจของกระทรวงการคลัง โดยยึดประโยชน์ส่วนรวมและก้าวนำการเปลี่ยนแปลง โดยบริหารราชการให้สอดคล้องตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ซึ่งมุ่งเน้นประโยชน์สุขของประชาชน และมุ่งกำหนดนโยบาย เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงานในกระทรวง พัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานของกระทรวง รวมทั้งการแปลงนโยบาย เป็นแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการ ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารและพัฒนาบุคลากรของกระทรวง รวมถึงการกำหนดนโยบายและวางแผนเพื่อบริหาร และพัฒนาบุคลากรของกระทรวง ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวง และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ของส่วนราชการในสังกัดกระทรวง เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศด้านการคลังแก่สาธารณชนเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เป็นศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศของกระทรวง ตลอดจนให้คำแนะนำเกี่ยวกับนโยบายและแผนการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งการใช้ประโยชน์ของข้อมูลของหน่วยงานในสังกัดกระทรวง รวมทั้งบูรณาการและขับเคลื่อนแผนการป้องกันและปราบปรามทุจริตและการส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรมในกระทรวง (กระทรวงการคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง, 2564)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในเรื่องความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ซึ่งจะทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ได้แก่ 1. ด้านการทำงาน 2. ด้านส่วนตัว 3. ด้านสังคม 4. ด้านเศรษฐกิจ ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง เพื่อนำผลวิจัยชิ้นนี้ มาใช้ให้เกิดประโยชน์และทำให้เกิดความเข้าใจในพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อนำไปปรับใช้และพัฒนาสร้างกลยุทธ์บริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อให้ตรงกับความต้องการและความพึงพอใจของบุคลากรในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง

2. เพื่อศึกษาปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ได้แก่ ด้านการทำงาน ด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง

ขอบเขตงานวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้ทำการศึกษาความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง

ขอบเขตประชากร

ทำการศึกษาบุคลากรในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง

ขอบเขตกลุ่มตัวอย่าง

ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราว ในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง

ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากผู้วิจัยทราบจำนวนบุคลากรในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง มีจำนวนทั้งหมด 501 คน จากการคำนวณโดยใช้สูตรของ Yamane มีระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ที่ค่าระดับความคลาดเคลื่อน 5% จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการใช้ในงานวิจัยจำนวน 223 ตัวอย่าง

ขอบเขตของเครื่องมือที่ใช้

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง

ขอบเขตด้านเนื้อหาและประเด็นในการศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

1.2 ปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ได้แก่ ด้านการทำงาน ด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ

2. ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนานโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล ให้มีความสอดคล้องกับปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

2. เพื่อทราบถึงปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงานที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากลยุทธ์การวางแผนบริหารทรัพยากรบุคคลให้มีความสอดคล้องกับบุคลากรในองค์กรได้

3. เพื่อทราบถึงปัญหาที่ทำให้บุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ขาดความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการ

4. ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาวิจัย สามารถนำข้อมูลเสนอผู้บริหารของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง เพื่อนำไปสู่การพัฒนา การวางแผนนโยบายที่ส่งเสริม ด้านความสมดุลงานและคุณภาพชีวิตที่ดี และเสริมสร้างความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงาน ปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ในการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์และเป้าหมายที่ต้องการได้อย่างยั่งยืน ต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจในชีวิตและการทำงาน

ความพึงพอใจในชีวิตและการทำงาน เป็นนามธรรมไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ ก่อให้เกิดเป็นความรู้สึกที่ดีที่ชอบ ความภาคภูมิใจ ความสุข ความสมหวัง ความกระตือรือร้น เป็นความรู้สึกเชิงบวกที่เกิดจากผลการรับรู้ เจตคติทางบวกต่อการปฏิบัติงาน แสดงออกผ่านพฤติกรรมของบุคลากรที่มีต่องาน มุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติงานและองค์ประกอบอื่น ๆ ส่งผลต่อความสำเร็จของงานและองค์การ รวมทั้งความสุขของผู้ทำงานด้วย และความรู้สึกพึงพอใจนั้น สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาตามสถานการณ์ ซึ่งมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ที่มากระตุ้นระดับของความพึงพอใจในชีวิตและการทำงาน เช่น ปัจจัยจิตใจ ซึ่งแต่ละบุคคลมีความระดับ

ความพึงพอใจที่แตกต่างกัน ความรู้สึกที่เกิดจากการได้รับการตอบสนองตามที่ตนต้องการ ก็จะเกิดความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้น ตรงกันข้ามหากความต้องการของตนไม่ได้รับการตอบสนอง ความไม่พึงพอใจก็จะเกิดขึ้น

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตและการทำงาน

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์หรือปัจจัยส่วนบุคคลนั้น มีคุณลักษณะทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับงาน ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน มีผลต่อระดับการรับรู้ถึงสิ่งต่าง ๆ ที่ต่างกัน สอดคล้องกับปรมะ สตะเวทิน (2546 : อ้างถึงใน ธัญพร สิ้นพัฒนพงศ์, 2560) ได้อธิบายไว้ว่า โดยปกติแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกัน ความต่างนี้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารและการเลือกใช้สื่อของผู้รับสาร ดังนั้น การวิเคราะห์ผู้รับสารจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น เพื่อนำไปวางแผนในการสื่อสารให้ประสบความสำเร็จ โดยในการวิเคราะห์ผู้รับสาร ต้องเข้าใจถึงลักษณะของผู้รับสารดังต่อไปนี้

1. อายุ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีความแตกต่างกันด้านความคิดและพฤติกรรม คนที่มีอายุต่างรุ่นกันจะมีประสบการณ์ของชีวิตต่างกัน ทักษะคิดและความรู้สึกนึกคิดของคนแต่ละอายุจึงไม่เหมือนกัน โดยคนที่มีอายุมากจะมีประสบการณ์ในชีวิตที่มากกว่า มีผลประโยชน์ในสังคมมากกว่าคนที่อายุน้อย ทำให้ไม่ค่อยยอมรับให้มีการเปลี่ยนแปลงในสังคม เพราะจะส่งผลกระทบต่อในด้านต่าง ๆ และต้องปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้อายุยังมีผลต่อการชักจูงหรือจูงใจอีกด้วย จะพบว่าคนที่อายุมากจะจูงใจหรือชักจูงได้ยากกว่า

2. เพศ ผู้หญิงและผู้ชาย มีความแตกต่างกันมากทั้งในเรื่องความคิด ทักษะคิด ค่านิยม ซึ่งเป็นผลมาจากสังคมและวัฒนธรรมที่เป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ชายและผู้หญิงไว้แตกต่างกัน โดยผู้หญิงจะมีจิตใจอ่อนไหว เจ้าอารมณ์ ถูกชักจูงและเปลี่ยนแปลงทัศนคติของตนได้ง่าย ในขณะที่ผู้ชายจะใช้เหตุผลและจดจำข่าวสารได้ดีกว่าผู้หญิง

3. สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ อันหมายถึงความถึง สถานภาพ อาชีพ รายได้ เชื้อชาติ ตลอดจนภูมิหลังของครอบครัว ซึ่งทำให้คนมีวัฒนธรรม ประสบการณ์ ค่านิยม ทักษะคิด และเป้าหมายแตกต่างกัน

4. การศึกษา การที่ผู้รับสารมีระดับการศึกษา และสาขาวิชาที่ศึกษาแตกต่างกัน ย่อมทำให้มีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์ และความต้องการแตกต่างกันไปด้วย โดยคนที่มีการศึกษาสูงจะมีความสามารถในการเป็นผู้รับสารได้ดีกว่าคนที่มีการศึกษาน้อย เนื่องจากคนที่มีการศึกษาสูงจะมีความรู้กว้างขวาง เข้าใจอะไรได้ง่าย แต่จะไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ หากไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลมาสนับสนุน

Khan et al. (2012 : อ้างใน อุดมพร ป้องเกียรติชัย, 2560) อธิบายว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์เป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่จะส่งผลกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ลักษณะทางประชากรศาสตร์เป็นส่วนหนึ่งที่จะมีผลต่อทัศนคติที่พนักงานรู้สึกต่องานแตกต่างกัน ซึ่งลักษณะทางประชากรศาสตร์จะมีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคลส่งผลให้ความต้องการของแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานก็แตกต่างกัน โดยปัจจัยส่วนบุคคลมี ดังนี้

1. อายุ บุคลากรที่มีอายุแตกต่างกัน ส่งผลให้มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างหรือมีทัศนคติที่แตกต่างกันได้ เช่น คนที่อายุมากกว่าอาจมีประสบการณ์ทำงานมานานกว่า และอายุยังสามารถบอกถึงความต้องการของบุคลากรที่แตกต่างกันด้วย

2. เพศ เพศที่แตกต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจที่แตกต่างกัน ลักษณะงานบริการที่ต้องดูแลรักษาผู้ป่วย ต้องใช้ความอ่อนโยนดูแลเอาใจใส่และอดทน ซึ่งเพศหญิงมีความอ่อนโยนและมีแนวโน้มการดูแลเอาใจใส่มากกว่าเพศชาย

3. อายุงาน บุคลากรที่มีอายุงานมากจะมีความเชี่ยวชาญและชำนาญรวมถึงมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าทำให้ไม่ต้องปรับตัวให้เข้ากับองค์กรมากนัก แนวโน้มคนที่มีความอายุงานมากกว่าจึงมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากกว่าคนที่มีความอายุน้อยกว่า

4. ระดับเงินเดือน จากหลาย ๆ งานวิจัยพบว่าระดับเงินเดือนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน รายได้ที่แตกต่างกันส่งผลให้มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ระดับเงินเดือนที่สูงจะมีระดับความพึงพอใจที่สูงกว่าระดับเงินเดือนที่ต่ำซึ่งนำไปสู่คุณภาพงานที่ดีกว่า

Griffeth, Hom, & Gaertner (2000 : อ้างถึงใน นิสราร รอดนุช, 2559) อธิบายแนวคิดว่า ภูมิหลังเฉพาะบุคคลหรือลักษณะชีวิตประวัติของแต่ละบุคคล คือลักษณะส่วนตัวของบุคคล เช่น อายุ เพศ สถานภาพสมรส เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนแต่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานของคน ดังนี้

1. อายุกับการปฏิบัติงาน (Age and Job Performance) เป็นที่ยอมรับกันว่า ผลงานของบุคคลจะลดน้อยเมื่ออายุเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม พนักงานที่มีอายุมากขึ้นจะไม่อยากลาออกหรือย้ายงาน ทั้งนี้เนื่องจากการที่มีอายุงานนานจะทำให้ได้รับค่าตอบแทนมากขึ้น และมีสิทธิในการลาพักผ่อนและสวัสดิการต่าง ๆ ได้มากขึ้น

2. เพศกับการปฏิบัติงาน (Gender and Job Performance) จากการศึกษาพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน หรือมีความแตกต่างกันน้อยมากระหว่างเพศหญิงกับเพศชายในเรื่องความสามารถเกี่ยวกับการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน ความสามารถในการเรียนรู้ แรงกระตุ้น เพื่อต่อสู้เมื่อมีการแข่งขัน แรงจูงใจ ทักษะในการคิดวิเคราะห์ การปรับตัวทางสังคม และความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

3. สถานภาพสมรสกับการปฏิบัติงาน (Marital Status and Job Performance) จากการศึกษายังไม่สามารถสรุปได้อย่างแน่ชัดว่า สถานภาพการสมรสมีผลต่อการปฏิบัติงานอย่างไร แต่มีบางผลการวิจัย พบว่าพนักงานที่สมรสแล้วจะขาดงานและออกจากงานน้อยกว่าผู้ที่ยังไม่สมรส และยังมีมีความพึงพอใจในงานที่สูงกว่าผู้ที่ยังไม่สมรส นอกจากนี้ยังมีความรับผิดชอบ เห็นคุณค่าของงาน และมีความสม่ำเสมอในการปฏิบัติงานด้วย

4. ความมีอาวุโสในงานกับการปฏิบัติงาน (Tenure and Job Performance) จากการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีระยะเวลาการทำงานในองค์กรมานานจะมีผลงานที่มีคุณภาพมากกว่าพนักงานใหม่ และมีความพึงพอใจในงานที่สูงกว่าด้วย นอกจากนี้จะมีอัตราการขาดงานที่น้อยกว่าและอัตราการลาออกจากงานน้อยกว่า

ทฤษฎีเกี่ยวกับความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการ

Merrill & Merrill (2003) กล่าวว่า องค์ประกอบของชีวิตคนทั่วไป มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการทำงาน หมายถึง หน้าที่การงานหรืออาชีพซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยผลักดันให้เกิดความคิดสร้างสรรค์
2. ด้านครอบครัว เป็นการสร้างความสุขส่วนบุคคลที่นำไปสู่ความสำเร็จที่ช่วยผลักดันให้เกิด ความสุขในการใช้ชีวิตภายในสังคม

3. ด้านเวลา เวลาเป็นสิ่งสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในทุก ๆ อย่างของชีวิต ดังนั้น ทุกคนจึงต้องทำให้เกิดสมดุลกับด้านอื่น ๆ ของชีวิต

4. ด้านการเงินเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ช่วยให้บุคคลสามารถที่จะดำรงชีวิตได้ในปัจจุบันและอนาคต และเกี่ยวข้องกับการทำงาน ครอบครัวและเวลา

5. ด้านสติปัญญา คือการสร้างสมดุลให้กับชีวิตเนื่องจากชีวิตของคนเราไม่หยุดนิ่งสิ่งที่เราควรต้องทำ คือ การพัฒนาสติปัญญาและการสร้างสมดุลให้กับชีวิตเพื่อเติมเต็มชีวิตทุก ๆ ด้านและทำให้ทุกฝ่ายเกิดความพึงพอใจ

สมมติฐาน

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ที่ต่างกัน ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิต และการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงาน ปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ต่างกัน

2. ปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ได้แก่ ด้านการทำงาน ด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงาน ปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง

วิธีการดำเนินการวิจัย

การออกแบบการวิจัย

การออกวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Non-Experimental Research) เป็นการวิจัยที่มุ่งเน้นการศึกษาค้นคว้าที่เน้นสถานการณ์ที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาตามสถานภาพที่เป็นไปตามธรรมชาติ โดยไม่มีการควบคุมตัวแปรใด ๆ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแบบวิจัยตัดขวาง (Cross sectional studies) คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียว โดยใช้วิธีเครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 501 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือหลักที่ผู้วิจัยใช้เก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการศึกษา โดยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ เพื่อเป็นการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อคำถามของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเกี่ยวข้องกับลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถามของข้อมูลปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน

ส่วนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง

ส่วนที่ 4 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมถึงความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ด้วยวิธีจำแนกกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสุ่มตามหน่วยงาน จากบุคลากรในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง จำนวน 10 หน่วยงาน โดยแบ่งตามอัตราส่วนคือ 100 ของขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และผลลัพธ์ของการคำนวณที่ได้รับจะเป็นสัดส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลดังกล่าวประมวลด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ มีดังนี้ ปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตและการทำงาน ได้แก่ ด้านการทำงาน ด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์จากสมมติฐานการวิจัย ดังต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการทดสอบแบบ t-test ด้านเพศ และการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ด้านอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ซึ่งหากพบว่า มีความแตกต่าง จะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Multiple Comparisons (LSD)

2.2 ปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตและการทำงาน ได้แก่ ด้านการทำงาน ด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ Multiple Regression Analysis

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการศึกษาสามารถแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 การศึกษาข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นการศึกษาวิเคราะห์ค่าความถี่และค่าร้อยละของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และศึกษาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้แก่ ปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตและการทำงาน ประกอบด้วย ด้านการทำงาน ด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง จำนวน 223 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 149 คน คิดเป็นร้อยละ 33.20 โดยมีช่วงอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวนทั้งสิ้น 88 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50 ซึ่งมีสภาพภาพโสด จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 69.10 อยู่ในระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 61.90 มีตำแหน่งงานเป็นข้าราชการ จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 มีช่วงรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 37.70 และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 1-5 ปี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 47.10

ปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ประกอบด้วย ด้านการทำงาน ด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ พบว่า บุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง มีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 ปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 รองลงมา ได้แก่ ด้านส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ด้านการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 และด้านเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 ตามลำดับ

ความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง พบว่า บุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง มีระดับความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการ โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29

ส่วนที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ต่างกัน

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศที่ต่างกัน ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของชชนันท์ อ่อนสันทิต (2560) อธิบายว่า ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานโรงแรมระดับ 4 ดาว ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ด้านปัจจัยจิตใจ และด้านปัจจัยค่าจ้าง จำแนกตามเพศของพนักงานที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน

1.2 ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุที่ต่างกัน ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของธัญพร สิ้นพัฒนพงศ์ (2560) ได้อธิบายว่า บุคลากรที่มีอายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน เนื่องจากพนักงานที่มีอายุมากกว่าจะมีตำแหน่งงานและเงินเดือนที่สูงกว่า และอยู่ในวัยที่ลงตัวกับงานที่ทำแล้ว จึงมีความพึงพอใจในการทำงานสูงกว่า ในทางกลับกันพนักงานที่มีความพึงพอใจในการทำงานก็จะอยู่ทำงานกับองค์กรเป็นระยะเวลานาน

1.3 ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านสถานภาพที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของธัญพร สิ้นพัฒนพงศ์ (2560) ได้อธิบายว่า บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกันมีความพึงพอใจในชีวิตและการทำงาน แตกต่างกัน โดยจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้วจะมีความพึงพอใจในการทำงานมากกว่าพนักงานที่มีสถานภาพโสด เนื่องจากการไฟฟ้านครหลวงมีสวัสดิการสำหรับพนักงาน และครอบครัวของพนักงาน (พ่อ แม่ สามี ภรรยา และบุตร) ผู้ที่มีครอบครัวแล้ว จะได้ประโยชน์จากสวัสดิการดังกล่าว มากกว่าคนโสด

1.4 ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านระดับการศึกษาที่ต่างกัน ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของชัยพร สีนพัฒนพงศ์ (2560) ได้อธิบายว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานการไฟฟ้านครหลวง จังหวัดกรุงเทพมหานคร ต่างกัน โดยพนักงานที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่า มีความพึงพอใจในการทำงานมากกว่าพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เนื่องจากพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จะมีความคาดหวังที่สูงกว่าเนื่องจากอาจมีทางเลือกในการทำงานที่ดีกว่างานที่ทำอยู่ในปัจจุบันมาก หรือหากไปทำงานในบริษัทเอกชนก็อาจแสดงศักยภาพได้เต็มที่กว่า และได้รับค่าตอบแทนสูงกว่า

1.5 ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านตำแหน่งงานที่ต่างกัน ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวุฒิ ชนะภักดี (2560) อธิบายว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตและการทำงาน แตกต่างกัน โดยที่หัวหน้าพนักงาน และหัวหน้าแผนก มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากกว่าพนักงานปฏิบัติงาน เพราะวาระดับตำแหน่งเป็นตัวแสดงสถานภาพทางสังคมได้อย่างหนึ่ง

1.6 ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของฉัตรภรณ์ กาทองทุ่ง (2561) อธิบายว่า รายได้ของพนักงานที่แตกต่างกันมีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านการได้รับการยอมรับในสังคม อาจเป็นเพราะผู้ที่มียาไรได้ที่สูงนั้น คนส่วนใหญ่จะมองว่าเป็นผู้ที่มีฐานะดีและให้ความสำคัญมากกว่า จึงทำให้เป็นที่ยอมรับในสังคมของพนักงาน

1.7 ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของฉัตรภรณ์ กาทองทุ่ง (2561) อธิบายว่า อายุการทำงานของพนักงาน แตกต่างกัน มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านการให้สิ่งตอบแทนที่ยุติธรรมในการทำงานนั้น จะมองว่าผู้ที่มียาไรการทำงานที่มากนั้น จะมีประสบการณ์ในการทำงานที่มากกว่าและชำนาญมากกว่าผู้ที่มียาไรการทำงานน้อยกว่า และทำให้มีผลต่อค่าตอบแทนที่ได้รับจะเห็นได้ว่าผู้ที่มียาไรการทำงานจะได้ค่าตอบแทนที่มากกว่า ด้านการได้รับการยอมรับในสังคมอาจเพราะผู้ที่มียาไรการทำงานที่มากกว่าจะทำให้เป็นที่เคารพ และต้องการเป็นที่ยอมรับของคนที่มีอายุการทำงานที่น้อยกว่าหรือพนักงานใหม่

2. ปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ได้แก่ ด้านการทำงาน ด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง

2.1 ปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ได้แก่ ด้านการทำงาน มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง แสดงว่าตัวแปรปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ได้แก่ ด้านการทำงาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกต่อ

ความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง เท่ากับ 0.220 สอดคล้องกับงานวิจัยของฉัตรภรณ์ กาทองทุ่ง (2561) ได้อธิบายว่า ความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านการทำงาน มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อันดับ 1 คือความเหมาะสมของปริมาณงานที่ได้รับผิดชอบ มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 คือ การให้เวลาส่วนใหญ่กับการทำงาน มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก และอันดับสุดท้าย คือการนำงานกลับไปทำต่อที่บ้าน มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก และด้านสติปัญญา มีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า อันดับ 1 คือทักษะที่ได้รับจากการทำงานมีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับ 2 คือ การอบรมของบริษัทที่ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด และอันดับสุดท้าย คือ การทำงานที่ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์เสมอมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก

2.2 ปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ได้แก่ ด้านส่วนตัว มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง แสดงว่า ตัวแปรปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ได้แก่ ด้านส่วนตัว มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง เท่ากับ 0.253 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฉัตรภรณ์ กาทองทุ่ง (2561) ได้อธิบายว่า ความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายละเอียดรายด้าน พบว่า อันดับ 1 คือ วันหยุดเพื่อพักผ่อนอยู่กับครอบครัวมีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุดอันดับ 2 คือ ความสมดุลของการทำงานกับการใช้เวลาว่าง และเวลาให้กับครอบครัวมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก

2.3 ปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ได้แก่ ด้านสังคม มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง แสดงว่า ตัวแปรปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ได้แก่ ด้านสังคม มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง เท่ากับ 0.277 สอดคล้องกับงานวิจัยของนุรป่าชียะห์ กุณา (2562) อธิบายว่า ด้านสัมพันธภาพในที่ทำงาน บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี มีความเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้านพบว่า ด้านท่านและเพื่อนร่วมงานต่างให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำซึ่งกันและกันมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านรู้สึกสบายใจเป็นกันเอง เมื่อได้ทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเป็นกันเอง อยู่ด้วยกันฉันท์พี่น้อง และการทำงานเป็นทีมที่ดีนั้นสามารถสร้างความสุขและความผูกพันในองค์กร อันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรแต่ละคนด้วย

2.4 ปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง แสดงว่า ตัวแปรปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกต่อความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง เท่ากับ 0.201 สอดคล้องกับงานวิจัยของนิสรา รอดคนูช (2559) อธิบายว่า ความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ปัจจัยด้านเงินเดือนและสิ่งที่เรียนรู้จากการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ

พนักงานตรวจสอบบัญชี ในสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ 4 แห่งในประเทศไทย เป็นอันดับที่ 2 ซึ่งประกอบด้วย อัตราการปรับเพิ่มขึ้นของเงินเดือนมีความเหมาะสมเงินเดือนที่ได้รับเหมาะสมกับความรู้และความสามารถ เงินเดือนที่ได้รับเหมาะสมกับงานที่ได้รับผิดชอบ จำนวนเงินเดือนในแต่ละเดือนมีความเพียงพอกับค่าครองชีพในปัจจุบัน และได้พัฒนาและเรียนรู้งานจากการปฏิบัติงาน อาจเนื่องมาจากพนักงานรู้สึกว่าการตรวจสอบบัญชีได้รับเงินเดือนเหมาะสมมากกว่าหลาย ๆ อาชีพ เมื่อเทียบกับงานที่รับผิดชอบและเปรียบเทียบกับองค์กรอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษา ความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง สามารถสรุปข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

ปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ได้แก่ ด้านการทำงาน ด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์ต่อความความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง

ด้านการทำงาน มีความสัมพันธ์ต่อความความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะจากผลการวิจัยว่า สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ควรปรับปรุงปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ด้านการทำงาน ได้แก่ การสรรหาอัตรากำลังให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน การจัดสรรหาอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ประจำสำนักงาน ให้มีความทันสมัยเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน องค์กรมีนโยบายยืดหยุ่นเวลาทำงาน

ด้านส่วนตัว มีความสัมพันธ์ต่อความความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะจากผลการวิจัยว่า สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ควรปรับปรุงการจัดกิจกรรมการให้ความรู้การดูแลสุขภาพแบบองค์รวมให้กับบุคลากร มีการแนะแนวส่งเสริมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปรับสมดุลด้านอารมณ์และความคิด เพื่อเพิ่มมวลความสุขให้กับบุคลากร

ด้านสังคม มีความสัมพันธ์ต่อความความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะจากผลการวิจัยว่า สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ควรปรับปรุงการให้ความสำคัญกับทำงานเป็นทีม และให้องค์กรจัดกิจกรรมจิตอาสา หรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

ด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์ต่อความความพึงพอใจในชีวิตและการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะจากผลการวิจัยว่า สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ควรปรับปรุง การจัดกิจกรรมให้บุคลากรเพิ่มเสริมสร้างทักษะในการสร้างรายได้เสริม การจัดกิจกรรมการให้ความรู้เพื่อส่งเสริมการวางแผนการเงินในอนาคตให้กับบุคลากร

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ที่อาจจะส่งผลต่อ หรือมีความสัมพันธ์ต่อความความพึงพอใจในการปฏิบัติราชการของบุคลากร

2. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติราชการของบุคลากร เพิ่มเติมด้านการวิจัยเชิงคุณภาพ

3. ควรมีการศึกษาแนวทางการสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติราชการในด้านทัศนคติของบุคลากร เพื่อเสริมสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติราชการของบุคลากร

เอกสารอ้างอิง

- ฉัตรภรณ์ กาทองทุ่ง. (2561). สภาพแวดล้อมการทำงานและความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัทก่อสร้าง. ค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- ณัฐวุฒิ ชนะภักดี (2560). ความคาดหวัง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน Call Center บริษัทโทรคมนาคมในจังหวัดปทุมธานี. ค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- ธัญพร สีนพัฒน์พงศ์ (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงจังหวัดกรุงเทพมหานคร. ค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- นุรป่าชียะห์ ภูนา. (2562). ความสุขในการทำงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี. สารนิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นิสรา รอดนุช. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานตรวจสอบบัญชีในสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ 4 แห่งในประเทศไทย. ค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ยศนันท์ อ่อนสันทัต. (2560). แรงจูงใจและความพึงพอใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานโรงแรมระดับ 4 ดาวในเขตกรุงเทพและปริมณฑล. ค้นคว้าอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง. (2564). ข้อมูลทั่วไปสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. สืบค้นจาก <https://palad.mof.go.th/th/home>
- อุดมพร บ้องเกียรติชัย. (2560). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักกายภาพบำบัดในคลินิกและโรงพยาบาลเอกชน. ค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- Merrill & Merrill. (2003). Life Matter. Crating a dynamic balance of work, family, time and money. New York : McGraw-Hall